

Schola Maastricht

De Schola Maastricht bestaat uit beroepsmusici die zich tijdens en na hun conservatoriumopleiding van hun eigen discipline – zang, koordirectie, orgel, schoolmuziek en muziektheorie – gespecialiseerd hebben in het gregoriaans. Onder supervisie van Alfons Kurris werd de Schola Maastricht in 1994 opgericht. De schola heeft vele radio- en televisie-opnamen gemaakt en trad onder meer op in het festival Les Académies Musicales de Saintes, het gregoriaans festival in Watou, het Festival van Vlaanderen, het festival L'Europe et l'orgue in Maastricht, het internationale Gregorianisches Choral-festival in Vác (Hongarije) in 2003 en 2005 en het AISCGre-congres in 2003 in Hildesheim.

Van de Schola Maastricht verschenen de cd's *Middel-eeuwse vespers van Sint Servaas, Heiligen uit de Euregio - Lambertus, Karel de Grote, Servatius* en een cd met het Paasspel uit Maastricht en het Driekoningenspel uit Munsterbilzen.

De Schola Maastricht bestaat uit **Franco Ackermans, Lucas Blommers, Ton Bosch, Frans Gommers, Patrick Hekmans, Felix Kranen, Jo Louppen, Bernhard Pfeiffer, Ed Smeets, Mathieu Vermeulen en Wim Vluggen.** Artistiek adviseur is dr. A. Kurris.

*Dit concert wordt opgenomen door KRO Radio 4.
Uitzending zal plaatsvinden op een nader te bepalen datum.*

Hans Heykers

Hans Heykers is afgestudeerd aan het Conservatorium Maastricht in het hoofdvak orgel bij Jean Wolfs en muziektheorie bij Henri Delnooz. Aan hetzelfde instituut studeerde hij ook kerkmuziek en volgde hij de post-HBO-opleiding Gregoriaans bij Dr. Alfons Kurris, waarvoor hij in 1994 het diploma behaalde. Naast zijn conservatoriumopleidingen volgde hij enkele masterclasses interpretatie en improvisatie. Als zanger en organist verleende hij medewerking aan diverse radio- en cd opnamen. Hans Heykers is organist van de O.L.Vrouwebasiliek in Maastricht. Sinds de oprichting van de schola door Dr. Alfons Kurris is Hans Heykers aan de schola verbonden. Vanaf oktober 2005 is hij artistiek leider.

Het festival is een coproductie van Stichting Musica Sacra Maastricht, Theater aan het Vrijthof en KRO Radio 4. **FESTIVALDIRECTEUR** Guido Wevers **BESTUUR** Mr. Philip Houben, Mr. Eddy Klomp, Mw. Hannah Leenders-Selanno, Dhr. Bas Huijser **PROGRAMMACOMMISSIE** Sylvester Beelaert, Fons Dejong, Jos Leussink, Russell Postema en Guido Wevers **PRODUCTIE** Elly Rietbroek **TECHNISCHE COÖRDINATIE** Ingeloes Vogelpoel **FONDSWerving, MARKETING & PUBLICITEIT** Fons Dejong en Inge Römgers **FINANCIËN** Jos Spauwen **UITBALIE** Hanneke Roymans **FACILITAIR** Roel Schoenmaeckers **REDACTIE & VORMGEVING** Philip Leussink en Jacinta Wetzter **GRAFISCH ONTWERP** Dorine Verharen bNO **DIT FESTIVAL WORDT MEDE MOGELIJK GEMAAKT DOOR** Ministerie van OC&W, Provincie Limburg, Gemeente Maastricht, Theater aan het Vrijthof, KRO Radio 4, Nederlands Fonds voor Podiumkunsten+, De Limburger | Limburgs Dagblad, SNS Realfonds, Huis voor de Kunsten Limburg, The Talent Industry, een initiatief van Limburgs Festival Platform en door **VRIENDEN VAN MUSICA SACRA MAASTRICHT** onder wie mw. G.P. Brandts-Van der Linden, dhr. G. Hulsink, dhr. G. Duyves, dhr. M. Soede, dhr. C. Braam, dhr. L. Köhlenberg, dhr. H. Wagemakers, dhr. en mw. B.W. Schnitger-Horsthuis, dhr. S. Mutters, dhr. J. Kerkhoff, mw. H.R. Hulshoff en dhr. R. Boersma, dhr. en mw. Heijne, dhr. C. Hamans, fam. D'hoë-Schoupe, dhr. P. Jongen, dhr. P. Knibbeler en mw. E. den Hartog

MUSICA SACRA MAASTRICHT is lid van het Limburgs Festival Platform **SAMENWERKINGSPARTNERS** Epimedium, Lumière Cinema Maastricht, Fons Kurris, Régis de la Haye, intro I in situ, Toneelacademie Maastricht, Limburgs Symfonie Orkest, Limburgs Festival Platform, VVV Maastricht, Maastrichts UITbuero en alle deelnemende locaties.

Stichting Musica Sacra Maastricht, Vrijthof 47, 6211 LE Maastricht

Abonnementhouders van Theater aan het Vrijthof (info UITbalie 043 3505555) of houders van de KRO-ledenpas (KRO Servicelijn 0900 1304) genieten 30% korting op de concerten waarvoor € 15 entree geheven wordt. **STEUN HET FESTIVAL PERSOONLIJK EN WORD OOK VRIEND** voor € 25 per jaar, stuur een mail naar info@musicasacramaastricht.nl. **MUSICA SACRA MAASTRICHT** houdt u dan steeds op de hoogte. Als vriend hebt u gratis toegang tot één avondconcert van € 15.

Musica
Sacra
Maastricht

Getuigen: Belijders en Martelaren

vrijdag 19 t/m zondag 21 september 2008

vrijdag 19 september, 22.00 - 23.00 uur · Kerk Sint Pieter op de Berg

Schola Maastricht · 'Tu es Petrus'

Hans Heykers · dirigent | Alfons Kurris · artistiek adviseur

'Tu es Petrus'

- Hymne Divina vox
- Vocatio Petri | De roeping van Petrus
- Designatio Petri | De aanstelling van Petrus
- Confessio Petri | De belijdenis van Petrus
- Liberatio Petri e carcere | De bevrijding van Petrus uit de gevangenis

Petrus: prototype van een belijder

Petrus is een boeiende persoonlijkheid in de wijze waarop hij in het Evangelie voorkomt. Zijn veelvuldige verschijning in de H. Schrift is kleurrijk. Hij treedt op in drie dimensies: als volgeling van Jezus, als leider van de groeiende christengemeenschap en ten slotte als belijder en martelaar van de kerk. Later worden Petrus en Paulus naast elkaar geplaatst, als de twee steunpilaren van de kerk. Petrus heeft de sleutelmacht ontvangen en wordt de 'rots' genoemd waarop de kerk gebouwd gaat worden. Niettemin is Petrus heel menselijk en herkenbaar in zijn zwakke momenten.

Als het gaat om 'belijden' is Petrus een schoolvoorbeeld. Hij, de geroepene van het eerste uur, zal door zijn belijdenis getuigenis moeten gaan afleggen. Hij wordt voortrekker, niet op grond van capaciteiten maar op basis van geloofsvertrouwen.

Overigens dient gezegd dat volgens de oude Romeinse ritus de officiële titel van 'belijder' (confessor) alleen wordt toegekend aan mannelijke heiligen die geen martelaar zijn. Petrus staat centraal in dit programma.

'Simon, zoon van Johannes

heb je mij lief, méér dan de anderen hier?

Petrus antwoordde:

Ja, Heer, u weet dat ik van u houd' (Joh, 21.15)

Tot driemaal toe wordt Petrus aangesproken op zijn bereidheid Jezus te volgen. Daarbij komt de getuigenis van de andere evangelist, Matteüs. Voordat Petrus tot 'Rots' wordt verklaard, wordt hem de vraag gesteld door Jezus:

'Wie ben Ik volgens jullie?'

'U bent de Messias, de zoon van de levende God', antwoordde Simon Petrus.

Daarop zei Jezus tegen hem:

'Gelukkig ben je, Simon Barjona, want dit is je niet door mensen van vlees en bloed geopenbaard, maar door de Vader in de hemel.' (Mt 16,13-14)

Het aantal gregoriaanse gezangen waarin Petrus voorkomt is zeer talrijk. We mogen rustig zeggen dat Petrus na Maria de meest bezongen figuur is uit het Tweede of Nieuwe Testament. We hebben derhalve een keuze gemaakt uit overvloedig mate-

riaal. Om een indruk te geven van de veelvoud van voorkomende klankscènes met Petrus in de hoofdrol wijzen we op de volgende gebeurtenissen:

- De *roeping* van Petrus aan het meer, samen met Andreas en Johannes (Mt 4,18-20) (Mc 1,16-20 / Joa 1.40 ev.)
- De scène van de *storm op het meer* (Mt 14,23-33)
- De *overloedige visvangst* (Luc 5,3-6)
- Petrus op de *berg Thabor* samen met Jacobus en Johannes (Mt 17,1-9)
- Petrus tijdens het laatste *Avondmaal* (Luc 22,31-32), vooral
- De *voetwassing* (Joh 3,1-9)
- De *verloochening van Jezus* (Luc 22,31-32)
- Na de verrijzenis: *bij het graf* (Mt 28,1-8)
- De verschijning *aan de oever van het meer* (Joh 21,1-14)

Bij deze laatste scène sluit meteen de drievoudige vraag van Jezus aan: *bemin je mij, weid dan mijn schapen*. (Joh. 21,5.17.18.19). En deze indringende vraag om Jezus te erkennen als Gods zoon keert terug in de meest bezongen passage waarin Petrus de sleutelmacht ontvangt:

‘Jij bent Petrus, de rots waarop ik mijn kerk zal bouwen’ (Mt 16,18)

Maar daarmee is het materiaal nog niet uitgeput. In het boek waarin de ‘Handelingen van de Apostelen’ worden beschreven door de evangelist Lucas, komt Petrus voor als degene die vanuit de kracht Gods genezend optreedt. Zo wordt de lamme aan de poort door Petrus genezen (Hand 3,1-10), verderop een lamme, Eneas genaamd (Hand 44-46). Opmerkelijk is ook de verklanking van het *visioen van Petrus* en de ontmoeting met Cornelius, beschreven in Handelingen hoofdstuk 11. Maar het bekendste verhaal en vanaf het begin in alle toonaarden bezongen, is de scène van de gevangennamen van Petrus. Geboeid in de kerker wordt hij door een engel bevrijd. En deze indringende gebeurtenis doet hem uitroepen:

‘Nu weet ik zeker dat de Heer zijn engel heeft gezonden om me uit de handen van Herodes te bevrijden...’ (Hand 12,11)

De Petrusgezangen zijn in de ordening van vóór het Tweede Vaticaans Concilie gegroepeerd rond drie liturgische gedenkdagen: allereerst natuurlijk het feest van Petrus en Paulus op 29 juni. Verder de gedenkdag van Petrus’ Stoel, officieel geheten: ‘in Cathedra S. Petri Antiochiae’ op 22 februari. En ten slotte op 1 augustus ‘Sancti Petri ad Vincula’, een eerbiedige gedenkdag bij gelegenheid van de inwijding van de gelijknamige basiliek in Rome in de vierde eeuw. Hier staat de beschrijving van Petrus’ banden centraal. In de nieuwe liturgische kalender van 1972 is deze gedachtenis echter afgeschaft. De verzameling van gezangen die deze belangrijke gebeurtenis in het leven van Petrus illustreert is zo interessant, dat we het een prominente plaats hebben gegeven in het concert, als deel 4. Aan het begin plaatsen we de roepingsscène die bezongen wordt in een aantal gezangen. Maar wie Petrus als kerkleider recht wil doen, kan niet buiten de hiervoor geciteerde passages waarin de aanstelling en de belijdenis op meesterlijke wijze in klank worden weergegeven. Deze gezangen verdienen een ereplaats.

De samensteller van de melodieën heeft zo’n diep respect voor de verkondigende geladenheid van de tekst dat de klank alleen maar een waardige ‘dienares’ kan zijn. Als voorbeeld hiertoe beluistere men in het eerste blok waarin het roepingsverhaal klinkt, de verbinding van de twee elementen: de roep van Jezus (volg mij) en de reactie van de leerlingen (en ze lieten hun netten in de steek). Dit geheel wordt voorafgegaan door een situatieschets: Jezus die rondgaat langs het meer van Galilea en hen ziet.

Petrus wordt in de vertolking van de verschillende scènes door een cantor nog boeiender dan in de voordracht door een lector.

Alfons Kurris

vinctus catenis duabus:
et custodes ante ostium custodiebant carcerem.

ANTIPHONA

Angelus Domini astitit
et lumen (refulsit) in habitaculo
carceris percussoque latere Petrus
excitavit eum, dicens:
Surge velociter.
Et continuo ceciderunt catenae de manibus eius.
Alleluia.

RESPONSORIUM

Surge Petre, et indue te vestimentis tuis; accipe
fortitudinem ad salvandas gentes, quia ceciderunt
catenae de manibus tuis
V. Angelus autem Domini astitit et lumen refulsit
in habitaculo carceris; percussoque latere Petri
excitavit eum, dicens:
Surge velociter.

[Act. 12,8-11]

Dixit autem Angelus ad eum: Praecingere, et calceae
te caligas tuas. Et fecit sic. Et dixit illi: Circumda
tibi vestimentum tuum, et sequere me. Et exiens
sequebatur eum, et nesciebat quia verum est,
quod fiebat per angelum: existimabat autem se
visum videre. Transeuntes autem primam et secundam
custodiam, venerunt ad portam ferream,
quae ducit ad civitatem: quae ultro aperta est eis.
Et exeuntes processerunt vicum unum: et continuo
discessit Angelus ab eo.

INTROITUS

Petrus ad se reversus dixit:
Nunc scio vere, video plane, quia misit Dominus
Angelum suum: Spes mea, vita haec salus et
eripuit me Christus liberavit me de manu Herodis
de fauce pessimi leonis et de omni expectatione
saevientis in me plebis Judaeorum.

en schildwachten hielden voor de deur
van de gevangenis de wacht.

De engel van de Heer stond bij hem
en er (scheen) licht in het vertrek
en door Petrus in zijn zij te stoten
wekte hij hem, en zei:
Sta snel op.
En onmiddellijk vielen de ketenen van zijn handen.
Alleluia.

Sta op Petrus, en sla uw mantel om;
ontvang de kracht om de heidenen te redden,
want de ketenen zijn van uw handen gevallen.
V. De engel van de Heer stond bij hem en er
scheen licht in het vertrek en door Petrus in de zij
te stoten wekte hij hem, en zei:
Sta snel op.

En de engel zeide tot hem: Omgord u en bind uw
sandalen aan. En hij deed aldus. En hij zeide tot
hem: Sla uw mantel om en volg mij. En hij volgde
hem naar buiten en hij wist niet, dat het werke-
lijkheid was, wat door de engel gedaan werd,
maar hij meende een visioen te zien. En toen zij
langs de eerste en de tweede wacht gegaan
waren, kwamen zij aan de ijzeren poort, die naar
de stad leidt, en deze ging vanzelf voor hen open.
En buiten gekomen, gingen zij één straat ver en
terstond daarna verliet de engel hem.

Petrus hervond zijn zelfvertrouwen en zei: Nu weet
ik waarlijk, zie ik duidelijk, dat de Heer zijn Engel
gezonden heeft: Dit is mijn hoop, mijn leven, mijn
redding, en Christus heeft me ontrukkt aan en bevrijd
uit de hand van Herodes, uit de muil van een zeer
kwaadaardige leeuw en uit al datgene wat het volk
der Joden verwacht, dat tegen mij te keer gaat.

Confessio Petri

Petre amas me?
Tu scis Domine quia amo te.

COMMUNIO

Simon Johannis,
diligis me plus his?
Domine, tu omnia nosti:
tu scis, Domine, quia amo te.
V. Contristatus est Petrus
quia dixit ei tercio
amas me et dixit ei.

RESPONSORIUM

Si diligis me, Simon Petre, pasce oves meas.
Domine, tu nosti quia amo te,
et animam meam pono pro te.
V. Si oportuerit me mori tecum
non te negabo.

INTROITUS

Dicit Dominus Petro:
cum esse junior cingebas te
et ambulabas, ubi volebas
cum autem senueris,
extendes manus tuas
et alius te cinget
et ducet quo tu non vis
hoc autem dixit, significans
qua morte clarificaturus esset Deum

Liberatio Petri e carcere

Nunc scio vere
quia misit Dominus Angelum suum.

ANTIPHONA

Misit Herodes rex manus,
ut affligeret Ecclesiam.
Videns autem quia placeret Judaeis,
apposuit ut apprehenderet et Petrum.

ANTIPHONA

Erat Petrus dormiens inter duos milites,

De belijdenis van Petrus

Petrus, hebt gij mij lief?
Gij weet Heer dat ik u liefheb.

Simon, zoon van Johannes,
hebt gij mij lief meer dan de anderen?
Heer Gij weet alles,
Gij weet Heer dat ik U liefheb.
V. Petrus werd verdrietig
omdat Hij voor de derde keer zei
heb je Mij lief en zei tot Hem:

Als je Mij liefhebt, Simon Petrus, weidt dan mij
schapen. Heer Gij weet dat ik U liefheb,
en mijn leven zal ik voor U inzetten.
V. Zelfs al moet ik met U sterven,
ik zal U niet verloochenen.

De Heer zei tegen Petrus:
toen gij jong was deed gij zelf uw gordel om
en ging waarheen gij wilde
maar wanneer gij eenmaal oud wordt,
zult gij uw handen uitstrekken
en een ander zal u omgorden
en brengen waar gij niet wilt
en dit zei Hij om te kennen te geven,
met welke dood hij God verheerlijken zou.

De bevrijding van Petrus uit de gevangenis

Nu weet ik waarlijk,
dat de Heer zijn engel uitgezonden heeft.

Herodes stak zijn hand uit
om de gelovige gemeente zwaar te treffen.
Toen hij zag dat dit de Joden welgevallig was,
ging hij voort en nam ook Petrus in hechtenis.

Petrus lag die nacht te slapen tussen twee soldaten,
geboeid met twee ketenen

Teksten**Hymne Divina vox**

Divina vox te deligit,
piscator, ac pro retibus
remisque qua tu gloria
caeli refulges clavibus!

Tenax amoris proferens
ac dulce testimonium,
omnes amor quos laverat
oves regendas accipis.

Lapsus, superno robore
tu petra stas Ecclesiae,
qua splendet illa saeculis,
nullis subacta viribus.

Tu, Petre, Christi oraculo
lucis magister omnium,
fratresque firmas, providus
tu verba vitae nuntius

Gregem fac unum, prospera
laetis in aevum fructibus,
salvumque ab hostis impetu
ad lucis adduc pabula.

Sit summa Christo gloria,
qui nos tuis suffragiis
intrare caeli ianuam
det in superna gaudia. Amen.

Vocatio Petri

ANTIPHONA

Relictis retibus, secuti sunt
Dominum Redemptorem

ANTIPHONA

Vidit Dominus Petrum et Andream
et vocavit eos

De stem van God kiest u nu uit,
o visser, en welke roem
houdt u, in plaats van riem en net
de hemelsleutels in uw hand!

In trouwe liefde levert u
een liefdevol getuigenis;
ontvang nu alle schapen die
Gods liefde ooit gereinigd heeft.

Gevallen, staat u toch als rots
der kerk, door hemelse kracht gesterkt
waardoor zij voor de wereld straalt
en door geen macht gebroken wordt.

Door Christus' uitspraak straalt u nu
als leraar, Petrus, van Gods volk,
U sterkt uw broeders, als profeet
verkondigt u het levenswoord.

Maak één uw kudde, breng haar steeds
geluk in blijde vruchtbaarheid,
en voer haar veilig voor 't geweld
naar grazige weiden vol van licht.

Aan Christus de hoogste heerlijkheid,
die ons door u doet binnengaan
door poorten van het hemels hof
naar vreugden die oneindig zijn. Amen.

De roeping van Petrus

Hun netten achterlatend, zijn ze de Heer,
de Verlosser, gevolgd.

De Heer zag Petrus en Andreas,
en riep hen.

ANTIPHONA

Venite post me dicit Dominus
 Faciam vos fieri piscatores hominum
 V. Fiat manus tua super virum dexteræ tuæ,
 Super filium hominis, quem confirmasti tibi

ANTIPHONA AD MAGNIFICAT

Ambulans Jesus juxta mare Galilææ
 Vidit Petrum et Andream fratrem eius,
 et ait illis: Venite post me,
 faciam vos fieri piscatores hominum at illi,
 relictis retibus et navi, secuti sunt eum

INTROITUS

Dominus secus mare Galilææ
 vidit duos fratres, Petrum et Andream,
 et vocavit eos: Venite post me: faciam
 vos fieri piscatores hominum.
 V. Caeli enarrant gloriam Dei
 et opera manuum eius annuntiat firmamentum.

Kom, volg mij, ik zal vissers
 van mensen van jullie maken.
 V. Uw bescherming zij over de man
 van uw rechterhand,
 Over het mensenkind, dat Gij sterkte verleend hebt.

Jezus, wandelend aan het meer van Galilea,
 zag Petrus en Andreas zijn broer,
 en zei tegen hen: Kom, volg mij,
 ik zal vissers van mensen van jullie maken en zij, hun
 netten en schepen achterlatend, zijn Hem gevolgd.

De Heer aan de oever van het meer van Galilea
 zag twee broers, Petrus en Andreas
 en riep hen: Volg mij: ik zal vissers van mensen
 van jullie maken.
 V. De hemelen vertellen Gods eer,
 en het uitspansel verkondigt het werk zijner handen.

CHRISTUS GEEFT PETRUS DE SLEUTEL VAN HET HEMELRIJK · FRESCO (1480-1482) IN DE SIXTIJNSE KAPEL DOOR PIETRO PERUGINO (1446-1524)

Designatio Petri

Tu es Petrus et super hanc
 petram aedificabo ecclesiam meam

RESPONSORIUM

Quem dicunt homines esse Filium hominis?
 Dixit Jesus discipulis suis.
 Respondens Petrus, dixit: Tu es Christus Filius Dei
 vivi. Et ego dico tibi quia tu es Petrus, et super
 hanc petram aedificabo Ecclesiam meam.
 V. Beatus es, Simon Petre, quia caro et sanguis non
 revelavit tibi, sed pater meus qui es in caelis.

COMMUNIO

Tu es Petrus et super hanc petram
 aedificabo ecclesiam meam
 V. Vineam de Aegypto transtulisti,
 eiecisti gentes et plantasti eam.

ANTIPHONA AD MAGNIFICAT

Tu es pastor ovium,
 princeps apostolorum
 tibi traditae sunt claves regni caelorum.

RESPONSORIUM

Tu es pastor ovium, princeps apostolorum
 tibi tradidit Deum omnia regna mundi:
 Et ideo traditae sunt tibi claves regni caelorum.

V. Quodcumque ligaveris super terram
 erit ligatum et in caelis,
 Et quodcumque solveris super terram
 erit solutum et in caelis.

RESPONSORIUM

Simon Petre, antequam de navi vocarem te novi te,
 et super plebem meam principem te constitui,
 et claves regni caelorum tradidi tibi.

V. Quodcumque ligaveris super terram
 erit ligatum et in caelis,
 Et quodcumque solveris super terram
 erit solutum et in caelis.

De aanstelling van Petrus

Gij zijt Petrus en op deze rots
 zal ik mijn kerk bouwen.

'Wie zeggen de mensen dat de Zoon des mensen is?',
 vroeg Jezus aan zijn leerlingen.
 Petrus antwoordde en zei: Gij zijt de Christus, de
 Zoon van de levende God. En ik zeg u, dat gij Petrus
 zijt, en op deze rots zal ik mijn kerk bouwen.
 V. Zalig zijt gij, Simon Petrus, want vlees en bloed
 heeft u dat niet geopenbaard, maar mijn Vader
 die in de hemelen is.

Gij zijt Petrus en op deze rots
 zal ik mijn kerk bouwen.
 V. Gij hebt een wijnstok uit Egypte overgebracht
 Gij hebt volken verdreven en Hem geplant.

Gij zijt de herder van mijn schapen,
 de eerste onder de apostelen
 u zijn de sleutels van het koninkrijk
 der hemelen gegeven.

Gij zijt de herder van mijn schapen, de eerste
 onder de apostelen. Aan u heeft God alle konink-
 rijken der aarde toebedeeld: en daarom zijn u de
 sleutels van het koninkrijk der hemelen gegeven.
 V. Wat gij op aarde binden zult
 zal gebonden zijn in de hemelen,
 en wat gij op aarde ontbinden zult,
 zal ontbonden zijn in de hemelen.

Simon Petrus, al voordat ik u vanaf het schip tot
 mij riep, kende ik u reeds, en ik heb u aangesteld
 tot leider over mijn volk, en de sleutels van het rijk
 der hemelen heb ik aan u overgeleverd.
 V. Wat gij op aarde binden zult
 zal gebonden zijn in de hemelen,
 en wat gij op aarde ontbinden zult,
 zal ontbonden zijn in de hemelen.